

Kostenrisico fiche obligatieproducten - Dienstverlening: adviserend beheer

Deze ex ante informatiefiche dient u te lezen vooraleer enig order te plaatsen in dit type van financieel instrument. Dierickx Leys Private Bank gaat ervan uit dat u na het lezen van deze fiche minstens een basiskennis heeft over de aard, de risicokenmerken en de kostenstructuur ervan. Dit wil zeggen dat u weet hoe dit type instrument werkt en wat de vermoedelijke resultaten ervan zijn. Het betreft het risicorendementsprofiel, de liquiditeit en de structurele opbouw van het instrument en het impact van de kosten en taken op het rendement. Voor meer informatie kan u steeds contact opnemen met onze trading-afdeling op het nummer +32 3 241 09 99.

I. Impact van de kosten en taken op een belegging in dit type instrument

Scenario en veronderstellingen

Hieronder wordt aan de hand van een scenario een overzicht gegeven van de kosten en taken bij aankoop en afloop van een belegging in dit type instrument en de kosten en taken die het tussentijds aanhouden van dit instrument met zich meebrengt. Het betreft een overzicht van alle kosten en taken die verbonden zijn aan het instrument zelf en aan de dienstverlening er rond en van de impact hiervan op het rendement van deze belegging.

De kosten en taken die op het moment van uitgave van deze fiche in voege zijn binnen onze bank worden in onderhavig scenario verondersteld een indicator te zijn voor de toekomstige kosten en taken. Kosten en taken kunnen in de toekomst echter wijzigen. Een stijging of daling ervan kan respectievelijk een negatieve of positieve impact hebben op het potentiële rendement. Een overzicht van de geldende tarieven vindt u steeds op www.dierickxleys.be in de rubriek cliënteninformatie.

De meeste taken hangen af van de individuele omstandigheden van de belegger (woonland, fiscale residentie, eventuele fiscale vrijstellingen, vermogenskenmerken, ...). De taken die vermeld zijn in onderhavig scenario zijn van toepassing op een modale cliënt die belastingplichtig is in België. Voor meer informatie kan u terecht op onze fiscaal-juridische dienst.

De meeste taken hangen af van de individuele omstandigheden van de belegger (woonland, fiscale residentie, eventuele fiscale vrijstellingen, vermogenskenmerken, ...). De taken die vermeld zijn in onderhavig scenario zijn van toepassing op een modale cliënt die belastingplichtig is in België. Voor meer informatie kan u terecht op onze fiscaaljuridische dienst. Obligaties zijn doorgaans onderhevig aan beurstaks bij aankoop en aan roerende voorheffing op de uitkering van de intrest.

Stel een belegger investeert op 2 januari van het jaar 1 voor een waarde van 10.000 euro, exclusief kosten, in een secundaire obligatie met een coupon en rendement van 3% die noteert op Bloomberg-MTF. Na 5 jaar, meer bepaald op 31 december van het jaar 5, loopt deze obligatie af en wordt ze uitgekeerd aan 100%. De coupons worden op een niet-rentende rekening geplaatst. U kan bij aankoop van een obligatieproduct steeds het nettorendement na taken en kosten navragen bij onze medewerkers. Let op: het werkelijke rendement van een obligatiebelegging kan hoger of lager liggen wanneer deze verkocht wordt voor de vervaldag, afhankelijk van de koersevolutie van het obligatieproduct.

Overzicht van kosten en taken

1) Op het moment van aankoop (of tussentijdse verkoop)

Categorieën van kosten en taken	Percentage	Bedrag
Gelinkt aan het product Makelaarsloon* (0,5%), Vaste kost (7,5€), Beurstaks (0,12%**)	0,7%	€ 69,5
Gelinkt aan de dienstverlening	0	0
Totaal	0,7%	€ 69,5

(*) Het makelaarsloon varieert ngl. de resterende looptijd: <3j-> 0,3%, >3j-> 0,5%, >5j-> 1%, >10j-> 1,2%

(**)De beurstaks op OLO's en staatsbons bedraagt 0%

2) Gedurende de looptijd van de belegging

Categorieën van kosten en taken	Percentage per jaar	Gemiddeld bedrag per jaar
Gelinkt aan het product RV (30%), kosten coupons (1%)*, BTW op kosten (21%)	0,60%	€ 61,69
Gelinkt aan de dienstverlening: beheersvergoeding AVB**: 0,3% + BTW: 21%	0,38%	€ 37,52
Totaal	0,98%	€ 99,21

3) Op het moment van verkoop

Categorieën van kosten en taken	Percentage	Bedrag
Gelinkt aan het product: Makelaarsloon*	0,2%	€ 20
Gelinkt aan de dienstverlening	0	0
Totaal	0,2%	€ 20

(*) minimum 15 eur en max 50 eur, niet aangerekend bij staatsbons, bij tussentijdse verkoop: zie punt 1

Impact van kosten en taken op het potentiële rendement

In de onderstaande tabel wordt de impact weergegeven van de hogervermelde kosten en taken op het rendement van deze fictieve belegging. In de linkertabel wordt het scenario weergegeven waarbij het rendement onderhevig is aan de kosten en taken volgens het hogergenoemde scenario en in de rechertabel wordt het rendement weergegeven in een scenario waarbij geen kosten en taken zouden worden afgehouden.

Looptijd	Rendement na kosten en lasten	Evolutie belegging na kosten en lasten	Rendement vóór kosten en lasten	Evolutie belegging vóór kosten en lasten
Jaar 1	0,32%	€ 10.102,01	2,00%	€ 10.271,40
Jaar 2	1,00%	€ 10.203,15	1,96%	€ 10.472,80
Jaar 3	0,99%	€ 10.303,92	1,92%	€ 10.674,20
Jaar 4	0,97%	€ 10.404,33	1,89%	€ 10.875,60
Jaar 5	0,77%	€ 10.484,44	1,85%	€ 11.077,00

Risico's bij tussentijdse verkoop voor de vervaldag

Sommige obligaties zijn moeilijk verhandelbaar als men ze tussentijds voor de vervaldag dus, wenste te verkopen. De tussentijdse koers is sowieso afhankelijk van vraag en aanbod en wordt sterk bepaald door de rentevoet van de moment die geldig is voor de resterende looptijd. Als die rentevoet gestegen is sinds de aankoop zal de obligatiekoers navenant gezakt zijn en mogelijke een stuk minder bedragen dan 100% van de waarde bij aankoop. Bovendien kan er wegens weinig verhandelbaarheid een bijkomend aanzienlijk waardeverlies optreden. Een tussentijdse verkoop brengt ook hogere kosten met zich mee dan een uitkering op vervaldag (zie pt.1). Vraag daarom bij tussentijdse verkoop steeds een rendementsberekening op voorhand aan bij onze medewerkers.

Hogervermelde scenario's werden naar best vermogen toegepast op basis van de historisch meest voorkomende of gemiddelde kenmerken van de transacties en portefeuilles van de niet-professionele cliënten bij onze bank. Op vraag kan een specifieke inschatting worden gemaakt op basis van elke concrete situatie.

Versie 1-6-2018

Antwerpen | Mortsel | Gent

II Risicokenmerken obligatieproducten

Omschrijving en soorten

Een obligatie vertegenwoordigt een vordering van de houder op een uitgevende instelling (deze laatste wordt de "emittent" genoemd). Een obligatie levert een houder periodiek een rente op gedurende een vooraf bepaalde looptijd. Deze rente kan een vast percentage zijn of een variabele rentevoet. Aan het einde van de looptijd heeft de houder recht op terugbetaling van het kapitaal (ook de "nominale" waarde genoemd) overeenkomstig de bij de emissie vastgestelde voorwaarden (meestal à 100%).

Er zijn verschillende soorten van obligaties, waaronder:

- Euro-obligatie: een lening die tegelijk wordt uitgegeven op verschillende Europese kapitaalmarkten
- Staatsobligatie: een obligatie uitgegeven door een overheid. In België zijn dit bijvoorbeeld staatsbons en lineaire obligaties (OLO's)
- Kasbon: een obligatie uitgegeven door een financiële instelling gericht naar haar eigen cliënteel.
- Zero-bond: keert tijdens de looptijd geen rente uit, maar kapitaliseert de interesten en betaalt deze op de eindvervaldatum aan de Houder uit.

Een nieuwe obligatie wordt een primaire lening genoemd. Na hun inschrijving worden obligaties verhandeld op een secundaire markt die al dan niet gereguleerd is.

De uitgifte van een schuldinstrument kan gebeuren ofwel via publicatie en goedkeuring van een prospectus dat specifiek voor die uitgifte werd opgesteld, ofwel binnen het kader van een groter uitgifteprogramma dat werd goedgekeurd door een toezichthouder. Dit uitgifteplatform wordt een EMTN (European Medium Term Note) genoemd. Het vermindert aanzienlijk de kosten en werkt dat gepaard gaat met elke uitgifte binnen dit programma. Bovendien verhoogt het de flexibiliteit voor de emittent op vlak van de uitgiftetiming en de kenmerken van het schuld papier (munt, achtergesteldheid, looptijd, vaste of variabele rentevoet, ...) die daardoor op maat van zowel de uitgever als de beleggers gemaakt kunnen worden. Binnen een EMTN kan een emittent bijgevolg diverse soorten obligaties uitgeven gespreid in de tijd, waarbij hij vrij is in de keuze van munt, structuur, plaatsingswijze en looptijd.

Complexiteit

Een obligatie is in principe een niet-complex financieel instrument. Convertibles, perpetuums en bepaalde obligaties met een variabele opbrengst die een complexe berekening kennen of gestructureerd zijn, zijn complexe producten. Deze laatste categorie betreft o.a. obligaties cum warrant, inflatie-gelinkt of van het type 'step-up'. Obligaties met variabele rente en perpetuums zijn vaak gestructureerde producten. Retro-convertibles zijn steeds gestructureerd. Raadpleeg de betreffende kostenrisico fiche.

Risico's

Wisselkoersrisico: Wanneer een obligatie noteert in een andere munt dan Euro, kan de ontwikkeling van die munt ten opzichte van de Euro het rendement van de obligatiebelegging rechtstreeks beïnvloeden.

Insolvabiliteit: De resultaten van de emittent kunnen dermate slecht evolueren dat de vennootschap in vereffening moet treden. In dat geval kunnen de obligatiehouders hun geïnvesteerd kapitaal gedeeltelijk of volledig verliezen. Als schuldeiser heeft een obligatiehouder een voorrecht op de aandeelhouders in geval van een eventuele verdeling van een batig vereffeningssaldo. Onafhankelijke, gespecialiseerde firma's schatten het risico op insolvabiliteit in. Dergelijke ratingbureaus bepalen de kredietwaardigheid van een emittent niet alleen op het moment van de uitgifte van de obligatie, maar ook tijdens haar looptijd.

Een rating is bijgevolg een fluctuerende risico-indicator. Een slechte rating betekent een hoog risico. Hoe slechter de rating, hoe meer risicovergoeding de obligatiehouder aan de emittent zal vragen en hoe duurder het voor een onderneming wordt om geld te lenen. Een ratingverlaging tijdens de looptijd van een obligatie, heeft meestal een prijsdaling tot gevolg. Bekende ratingbureaus zijn Standard & Poors en Moody's. Beide representeren de allerbeste kwaliteit met drie a's. Hoe minder letters en hoe meer men in het alfabet afdaalt, hoe lager de kwaliteit.

Internationaal worden courant volgende onderverdeling aanvaard (weergegeven in S&P symbolen):

investment grade: AAA, AA+, AA, AA-, A+, A, A-, BBB+, BBB, BBB

junk bonds: BB+, BB, BB-, B+, CCC, CC+, CC-, C+, C, C-.

Volatiliteit en duration: De koers van een obligatie kan doorheen haar looptijd schommelen. De prijs van een obligatie daalt wanneer de marktrente voor een vergelijkbare (resterende) looptijd stijgt. De mate van prijsdaling bij een marktrentestijging van 1% wordt de duration genoemd. Hoe langer de resterende looptijd van een obligatie, hoe hoger haar duration. De duration is een maat voor het renterisico van de obligatie.

Liquiditeit: Soms heeft een emittent maar een beperkt kapitaal nodig en schakelt hij voor de inschrijving maar een zeer beperkt aantal financiële instellingen in. Dit kan de secundaire verhandeling nadien benadelen in volume en prijszetting. Zie ook hoger punt 5.

Achtergesteld: Obligatiehouders kunnen afstand doen van hun voorrecht als schuldeiser in geval van een vereffening. Achtergestelde obligatiehouders worden bij een eventuele verdeling als allerlaatste bedeed. Voor dit extra risico worden zij door de emittent (meestal) vergoed met een hogere rente. Ratingbureaus houden rekening met het achtergestelde karakter wanneer zij een rating toekennen aan een obligatielening.

Vervroegde terugbetaling: De emittent voorziet bij een obligatielening soms in een recht tot vervroegde terugbetaling van zijnentwege. Dit gebeurt aan vooraf bepaalde voorwaarden. In voorkomend geval dient de obligatiehouder dit op te volgen om derving van rente te voorkomen.

Variabele rente: Kunnen vooraf bepaalde rentevoeten zijn (bv. Step-up leningen) of kan bepaald worden door een renteformule. In dat laatste geval heeft de obligatiehouder geen zekerheid omtrent toekomstige rentevoeten. Obligaties met variabele rente of een link aan de inflatie zijn vaak gestructureerd. Raadpleeg de gelijknamige kostenrisico fiche.

Renterisico: Bij afloop kan de rente voor herbelegging sterk lager zijn dan de huidige rente van de obligatie. Aangezien de rentestand bij afloop voor de verschillende looptijden moeilijk te voorspellen is, is het aangewezen de obligatieportefeuille goed te spreiden ook naargelang de afloopdata.

Risico classificatie:

* Obligaties met rating AAA, AA+, AA, AA-, A+, A, A-, BBB+, BBB, BBB-	risicoklasse 2
* Obligaties met rating BB+, BB, BB-	risicoklasse 3
* Obligaties met rating B+ of lager	risicoklasse 4
* Obligaties zonder rating worden ingedeeld in	risicoklasse 3